

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 44/11
Luxemburg, 10 mai 2011

Hotărârea în cauza C-147/08
Jürgen Römer/Freie und Hansestadt Hamburg

O pensie complementară pentru limită de vârstă plătită unui partener care a încheiat o uniune consensuală, inferioară celei acordate în cadrul unei căsătorii, poate constitui o discriminare pe baza orientării sexuale

Aceasta este situația în cazul în care parteneriatul este rezervat unor persoane de același sex și se află într-o situație juridică și de fapt comparabilă cu cea a căsătoriei

Domnul Jürgen Römer a lucrat pentru Freie und Hansestadt Hamburg (orașul Hamburg, Germania) în calitate de angajat administrativ din 1950 până la intervenirea incapacității sale de muncă la 31 mai 1990. Începând cu anul 1969, acesta a conviețuit în mod neîntrerupt cu partenerul său, M. U., cu care a încheiat o uniune consensuală înregistrată potrivit legii germane privind uniunea consensuală înregistrată din 16 februarie 2001. Domnul Römer și-a informat fostul angajator cu privire la acest fapt printr-o scrisoare din 16 octombrie 2001.

Ulterior, domnul Römer a solicitat recalcularea cuantumului pensiei sale complementare pentru limită de vârstă prin aplicarea unei clase de impozit mai avantajoasă corespunzătoare celei aplicate beneficiarilor căsătoriți. Astfel, în luna septembrie 2001, cuantumului pensiei sale lunare pentru limită de vârstă ar fi trebuit să fie mai mare de 590,87 DEM (302,11 euro) dacă ar fi fost luată în considerare pentru determinarea acestui cuantum clasa de impozit mai avantajoasă. Prin scrisoarea din 10 decembrie 2001, Orașul Hamburg a refuzat să aplice clasa de impozit mai avantajoasă pentru calcularea cuantumului pensiei sale pentru limită de vârstă, pentru motivul că numai beneficiarii căsătoriți care nu sunt separați în mod permanent și cei care au dreptul la alocații familiale sau la alte prestații corespunzătoare au dreptul la acest beneficiu.

Considerând că are dreptul să fie tratat ca un beneficiar căsătorit care nu este separat în mod permanent pentru calculul pensiei sale și că acest drept rezultă din Directiva 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă¹, domnul Römer a sesizat Arbeitsgericht Hamburg (Tribunalul pentru Litigii de Muncă din Hamburg, Germania). Această instanță adresează Curții de Justiție mai multe întrebări privind interpretarea principiilor generale și a dispozițiilor de drept al Uniunii privind discriminarea pe baza orientării sexuale în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă.

În Hotărârea pronunțată astăzi, Curtea constată mai întâi că pensiile complementare pentru limită de vârstă – precum cea în discuție în prezenta cauză – intră în domeniul de aplicare al Directivei 2000/78.

Apoi, Curtea amintește, în primul rând, că pentru constatarea unei discriminări pe motiv de orientare sexuală se impune ca situațiile în cauză să fie comparabile, în mod specific și concret având în vedere prestația în cauză.

În această privință, Curtea arată că **legea germană privind uniunea consensuală înregistrată a instituit, pentru persoanele de același sex, uniunea consensuală, alegând să nu facă**

¹ Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JO L 303, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7).

disponibilă pentru aceste persoane posibilitatea căsătoriei, care rămâne rezervată persoanelor de sex diferit. În urma apropierii progresive a regimului uniunii consensuale de cel al căsătoriei, nu mai există, potrivit instanței de trimitere, în ordinea juridică germană, diferențe juridice semnificative între aceste două stări civile ale persoanelor. Astfel, principala diferență încă existentă rezidă în faptul că în cazul căsătoriei se are în vedere ca cei doi soți să fie de sex diferit, în timp ce uniunea consensuală înregistrată presupune ca partenerii să fie de același sex.

Or, în speță, **beneficiul pensiei complementare pentru limită de vârstă presupune nu numai ca partenerul să fie căsătorit**, ci, în plus, ca acesta să nu trăiască separat de soțul său în mod permanent, **întrucât această pensie urmărește să asigure un venit de înlocuire în beneficiul persoanei interesate și, indirect, al persoanelor care trăiesc cu aceasta**. În această privință, Curtea subliniază că **legea germană privind uniunea consensuală înregistrată prevede că partenerii de viață au obligații reciproce de a-și asigura ajutor și asistență și de a contribui în mod adecvat la nevoile uniunii consensuale** prin munca și prin patrimoniul lor, astfel cum este cazul și între soți pe parcursul vieții lor comune. Astfel, potrivit Curții, **aceleași obligații sunt în sarcina partenerilor consensuali ca și în sarcina soților căsătoriți**. Rezultă de aici că **cele două situații sunt, așadar, comparabile**.

În al doilea rând, Curtea constată că, în ceea ce privește criteriul unui tratament mai puțin favorabil bazat pe orientarea sexuală, se confirmă faptul că **pensia domnului Römer ar fi fost majorată dacă s-ar fi căsătorit în loc să încheie o uniune consensuală înregistrată cu un bărbat**. Mai mult, beneficiul avantajos nu este legat nici de veniturile părților la uniune, nici de existența copiilor, nici de alți factori precum cei referitori la nevoile economice ale soțului. În plus, cotizațiile datorate de domnul Römer în raport cu pensia nu depindeau în niciun fel de starea sa civilă, întrucât acesta era obligat să contribuie la cheltuielile de pensie prin plata unei cotizații egale cu cea a colegilor săi căsătoriți.

În sfârșit, în ceea ce privește efectele unei discriminări pe motiv de orientare sexuală, Curtea precizează, pe de o parte, că datorită supremației dreptului Uniunii, dreptul la egalitatea de tratament poate fi revendicat de un particular împotriva unei colectivități locale, fără să fie necesar să aștepte ca dispoziția respectivă să fie armonizată cu acest drept de legiuitorul național. Pe de altă parte, Curtea precizează că **dreptul la egalitatea de tratament nu poate fi invocat de un particular decât după expirarea termenului de transpunere a directivei menționate, și anume începând cu 3 decembrie 2003**.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106